

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

De vicario vrbis, eiusque ditione & officio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63002)

fuit, ut, quod Prætor edixisset, ius honorarium appellaretur. Vt Linius li. 5. & Iustinianus in Instit. de iure natur. §. Prætorum. Et prætori regia insignia, sella curulis, trabea, lictores sex, & consulares apparatus dabantur, auctoribus Festo, Flauio, atque Lilio. Sed cum in urbem undiq; peregrinorum turba postmodum conflueret, & Prætor causis non sufficeret, creatus est alius Prætor, qui Peregrinus fuit appellatus. Sed Urbanus inter ciues, Peregrinus vero inter ciues & peregrinos ius dicebat, ut Linius lib. 22. in hæc verba scribit, Romæ iuris dicendi urbana fors Pomponio, inter ciues Rom. & peregrinos P. Furio euenit & li. 23. Prætores provincias sortiti L. Apustius Fullo urbanam iurisdictionem, M. Atilius Glabrio inter ciues & peregrinos. Hæc ille. Et uterque Prætor iuris quiritiū vindex erat. Et quamquam sunt, qui putent, urbanum tantum fuisse apud quem lege agere liceret, ut filios emancipare, seruos manumittere, bonorum possessionem, & tutorem ex lege Attilia postulare, & cætera obire, quæ iure quiritiū continerentur, tamen publicā priuatamq; iuris dicendi potestatem habuisse, magis exploratum video, veluti ad hunc usq; diem inter ciues auctoritate Pontificis accedente Prætor ipse urbanus habet, qui hodie nescio, quo pacto Senator vocatur. Nicolaus Antonius Granatius.

De Vicario Urbis, eiusq; ditione & officio.

C A P. XVI.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarij urbis iurisdictione, & officium, & nu. 8.
- 2 Vicarius urbis beneficia haudquaq; confert.
- 3 Vicarius urbis summarie procedit, infra tamen lx. ducatorum summam, & nu. 8.
- 4 Appellatio quævis etiam non friuola, à sententia vicarij urbis prohibetur, infra tamen summam ducatorum quinque idem & nullitas.
- 1 Episcopi, cæterique ordinarij absque sedis apostolica

stolica indulto suis vicariis pontificalia demandare nequeunt.

- 6 *Pœna pecuniaria à præsulibus in pios vsus eroganda sunt.*
- 7 *Iudices ecclesiastici, ubi pœna corpori infligenda est, reos ad seculares iudices remittunt.*
- 8 *Vicarius urbis an Camera auditori præferendus.*

Tertia species excepta est clericorum, cui Pontifex veluti suo peculiari populo a Vicarium suum dedit, atque constituit. Is ¹⁵ iure constitutionis huiusmodi, omnia in facultatibus habet, tam in urbe, quàm sua diœcesi, quæ Pontifex ipse, cuius vices gerit veluti ordinarius in sua diœcesi, lege iurisdictionis vel diœcesana, utpotè lege iurisdictionis canonicam habet obedientiam, & subiectionem clericorum, & aliorum in omnibus; quæ ad Ecclesiam pertinent, notionem causarum omnium, quæ ad forum Ecclesiasticum ordinarium spectant, quarum appellatione beneficiales urbis, & diœcesis non excipio, licet rarò vel nunquam aliquorum forsitan inscitia apud ipsum tractentur, poenitentibus quoque signum poenitentiae imponit, Ecclesiæ sacramenta confert. Lege verò diœcesana synodum convocat, Ecclesias ac Monasteria etiam regularia, nisi iure speciali essent exempta, visitat, nonnulla tamen sunt ipsius ordinarii munera, quæ in generali deputatione huiusmodi venire non solent, utpote, inquisitio, correctio, puni-
tio, à beneficijs amotio, ac ipsorum beneficiorum collatio. Quamobrem ¹⁶ solent Pontifex hæc eidem Vicario, præterquam beneficiorum collationem

lationem indulto suæ facultatis in specie concedere. Licet legerim Pontif. quandoque solitos fuisse, præsertim Eugenium iij. vicario suo concedere facultatem conferendi capellas, seu parochias Urbis, idque ea, ut opinor, ratione, quod Pont. illi de cura animarum studiosi, rebus universalis Ecclesiæ distenti, saltem per vicarium suum in Urbe, & propria diœcesi magis possent eas idoneis conferre personis, quæ curæ animarum haud passim cōmittendæ præesse possent. Eodem indulto iurisdictio Vicarij ad omnes laicos, & forenses, qui ratione alicuius in ita confraternitatis, vel habitationis, vel seruitij in hospitalibus, monasterijs, & alijs locis pijs religionem sequi videntur, extenditur, quasi propterea videantur eius forum velle sortiri, nec non ad Hebræos omnes Urbis, viduas, etiam pupillos, & alias miserabiles personas Christianas, quasi hæ sint de gremio Ecclesiæ, & inter istas species veluti ordinarius iudex Ecclesiasticus Urbis, & diœcesis vsque ad quamcunque summam ius dici, ordinaria facultate. Ad alios verò omnes extra istas species eodem extenditur indulto in causis, in quibus non de proprietate rei, sed locationibus, euacuationibus, pensionibus ipsarum locationum, responsione, deuolutione casalium, prædiorum, domorum, vinearum, & mercedum ageretur, vsque ad quamcunque summam. In alijs verò rebus, ubi de proprietate rei ageretur, ad limitatū lx. ducatorū auri, de camera ac in omnibus suis casibus, quos supra diximus, etiam extra urbē, & diœcesim vsque ad quadragesimum lapidem. Quibus omnibus suis casibus ius dicit ordinaria facultas &

infra

- 3 infra summā lx. ducatorum limitatā, Formulæ
processus summaria est, & regiā, prævia verbali
petitione vel monitorio, sola facti veritate in-
specta, absq; vlla terminorum substantialium
4 obseruatione, registri confectio, & vbi * nō a-
geretur de maiori summa quinque ducatorum
similium eodem indulto prohibetur litigatori-
bus quæuis etiam non friuola appellatio, & ius
dicendi de nullitate processus. Hæc quoq; Pon-
omnia demandauit pontificalia, quæ ordinarius
in sua exercet diocesi, quæ in generali non veni-
5 unt Vicarij deputatione, immò * sine Sedis in-
dulto nequeunt ordinarij suis in Vicarijs dele-
gare, vtpote, prophana loca consecrandi, & pol-
luta reconciliandi, ad sacros ordines promouen-
di, etiam per alium Episcopum per ipsum eli-
gendum temporibus tamen à iure indictis, ac
etiam puniendi omnes extra clerum ratione cri-
minis ad Ecclesiam spectantis, vtpote, blasphem-
iæ, vsurariæ prauitatis, periurij, incesti, & si-
milium, idque etiam si significationibus vt vo-
cant, cuiusuis alterius Rom. Cu. iudicis possent
6 se tueri, necnon de pecuniarijs pœnis, quæ * in
sua curia reis infliguntur, ad libitum suum di-
sponendi in vsu tamen infra scriptos, vt videli-
cet officiū vicariatus, casibus, vestibus, tunicel-
lis, planetis, alijsque ad ministeriū dicti officij
necessarijs rebus instruat, vt notarijs, & alijs mi-
nisterijs de illis possit condignam dare merce-
dem. Cæterum, & cum alijs visitatoribus carce-
rum quoque visitandi, & pro carcerum libera-
tione vel retentione votum dandi. Quod si co-
7 ram eo de crimine agatur, & pœna corpori om-
nino sit infligenda, solet * is veluti Ecclesiasti-
cus

cus Iudex reos ad Gubernatorem vel alios iudices seculares remittere. Pro quorum omnium ac ipsorum forensium expeditione, habet is tres notarios seu scribas publica deputatione deputatos, necnon duos vicarios substitutos, vñ qui priuatis seu ciuilibus, alterum verò qui publicis seu criminalibus præest iudicijs, apud* quos infra summam limitatam lx. ducatorum summarius est processus via verbalis & summarie petitionis seu monitorij absque vlla terminorũ substantialium, prout supra diximus, obseruatione. Quòd si de maiore ageretur summa, ordinarius est processus iuxta naturã causse, & termini substantiales obseruari solent, de quibus inferius suo dicemus loco.

A N N O T A T I O N E S.

Vicarium.) Vicaria* dignitas quæ sit ipso nomine demonstratur. principis enim solet representare reuerentiam, vt de officio Vicarij, Valentini, Valēs & Gratianus AAA. dixere. Hinc Cic. 6. Verr. succedam ego vicarius tuo muneri. Et de vicarij officio in iuris Pontificij libris peculiari titulo etiã habetur, & C. de off eius, qui vic. ali. iud. Sed Vicarius † Urbis an cameræ Auditorem præcedat, controuertitur, verum Ant. de Pe. in tract. de iurisd. episc. c. 6. licet subdubius vicariũ præcedere censet, eã quippe ratione, quia ordinarius est iudex, Pontificemque representat. De cuius quidem vicarij potestate non nihil apud Pauinum videbis in tract. de offic. & potest sed vac. in fine Nicolaus Antonius Grauius.

De Capellanis Summi Pontif. & Sacri
Palatij causarum Audi-
toribus.

C A P. XVII.

SPM.